

Pluimveehouders wachten na duur betaalde mestmonsters niet op fosfaatheffingen

door GERARD TER HORST

ZWOLLE - Vanaf het moment dat Minas zich aandienende, vormt onverklaarbaar fosfaatverlies een belangwekkend onderwerp in de pluimveehouderijsector. Pluimveehouders houden de aan- en afvoer van fosfaat extra scherp in de gaten. "Want", zo verwoordt een Barneveldse pluimveehouder het, "pluimveehouders zitten niet op heffingen te wachten na duurbetaalde mestmonsters."

Dat er fosfaat verdwijnt uit strooiselstallen met moederdieren, scharrelkippen of bandbatterijen waar de mest wordt opgeslagen is in de pluimveesector geen nieuws meer. Toch is de rust niet echt teruggekeerd. "Het leeft heel duidelijk", zegt Henk Torsius, vice-voorzitter van de Nederlandse Organisatie van Pluimveehouders (NOP).

Ook het ministerie van landbouw en het Bureau Heffingen zijn op de hoogte, stelt Torsius. Van de overheid heeft hij begrepen dat ze het nog een half jaar willen aanzien. Wanneer het fosfaatverlies dan nog een probleem vormt, zullen NOP en ministerie met elkaar om de tafel moeten. Vooral nog hoopt het ministerie dat het fosfaat

Het mineralenaangiftesysteem Minas is 1 januari van start gegaan. Wat betekent dit in de praktijk? In een reeks verhalen vertellen boeren, mestdistributeurs, adviseurs en andere betrokkenen over hun eerste ervaringen.

zal opduiken nu enkel 'erken-de' laboratoria zich over de (droge-)mestmonsters buigen, zegt Torsius. Zelf vermoedt hij dat er iets met het fosfaat gebeurt tijdens de opslag.

Ook Alex Spieker, secretaris van de NOP-kring Utrecht, Gelderland, Overijssel, vermoedt dat. Hij denkt aan chemische processen die plaatshebben in de opgeslagen droge pluimveemest. Zo komen er bij het broeiproces ook gassen vrij, mijmert Spieker. Misschien moet daarin een oorzaak gezocht worden, aldus de secretaris.

Nu Minas van start is gegaan, blijkt fosfaatverlies niet het enige probleem dat de sector bezighoudt. Mestdistributeurs signaleren een tweede

probleem. Kleine pluimveehouders komen in de knoei bij het een- of tweewekelijks afvoeren van droge mest. Dat afvoeren geldt voor een deel van de kleine pluimveehouders als een verplichting: of er is in hun milieuvergunning opgenomen dat ze de mest wekelijks of tweewekelijks moeten afvoeren, of ze hebben zelf niet voldoende opslagcapaciteit. Probleem is dat de kleinere bedrijven geen volle containers kunnen afleveren.

Volgens Cees van Vlastuin, mede-eigenaar van mestdistributeur Van Vlastuin Ede Transport, is dat bijvoorbeeld het geval met pluimveehouders in de Gelderse Vallei. In het verleden voegde Van Vlastuin de mest van deze bedrijven - omdat het meestal niet om volle containers ging - samen tot een grote partij die vervolgens werd geëxporteerd. Omdat met de komst van Minas monsternamen verplicht is, betekent dat een dubbele kostenpost: bij de aanvoer moeten halfvolle containers bemosterd worden, bij de afvoer moet dezelfde partij nogmaals bemosterd worden. Bovendien kan tijdens de opslag fosfaat - op onverklaarbare wijze weliswaar - verloren gaan.

"De op- en overslag van pluimveemest wordt vrijwel onbetaalbaar", zegt Cees van Vlastuin. "Probleem is de kleinschaligheid van de bedrijven." Er moet niet vreemd worden opgekeken wanneer in de toekomst afvoer van mest van 20.000 of 40.000 leghennen even duur zal blijken te zijn. De mestdistributeur signaleert dat kleine pluimveehouders in de Gelderse Vallei naarstig op zoek zijn naar afzet in de regio, zonder tussenkomst van een distributeur. Zo betekent afzet naar een akkerbouwer of boomkweker voor een pluimveehouder eenmalige bemesting. "De hele export stagneert hierdoor", zegt Van Vlastuin. En waar voortaan pluimveemest wordt afgezet, is geen ruimte meer voor varkensmest, aldus de Edenaar.

Henk van Dronkelaar, pluimveehouder en kalvermester in Nijkerk, herkent beide Minasproblemen - fosfaatverlies en kleinschaligheid - in de pluimveehouderij. De hogere kosten die Minas met zich meebrengen vormen voor hem echter een groter bezwaar. Hij verwacht dat accountant en kosten voor monsternamen in 1998 zo'n 10.000 gulden zullen opslorpen.